

ปีนหัวัด ไอ เจ็บคอ ปวดท้อง หลายคน
ถามหายาแก้ไอ

คนไทยมักเรียกยาปฏิชีวนะว่า “ยาแก้
อักเสบ” ซึ่งเป็นการเรียกที่ไม่ถูกต้อง และ
ทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเมื่อ “คออักเสบ”
ต้องกินยาแก้ไอเสบ โรคจึงจะหาย

นพ.พิสนธิ์ จงตระกูล อาจารย์ประจำ
ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะแพทยศาสตร์



อาจเกิดขึ้น อาจทำให้เสียชีวิตหรือพิการ เช่น
ตาบอด ดับถูกทำลาย เกิดโรคแทรกซ้อน

การใช้ยาปฏิชีวนะพร่ำเพรื่อยังนำไปสู่
ปัญหาเชื้อแบคทีเรียดื้อยา ซึ่งกำลังเป็น
วิกฤตอยู่ในสังคมไทยในปัจจุบัน เพราะ
ทำให้รักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรียได้ยาก ส่ง
ผลให้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นในร.พ. หรือต้องอยู่
ร.พ.นานขึ้น

เจ็บคอไม่ต้องใช้ยาปฏิชีวนะ ชี้หายได้ด้วยภูมิต้านทานโรค

รายงาน พิเศษ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อธิบายว่า การ
อักเสบเป็นผลจากการที่ร่างกายมีปฏิกิริยา
ต่อสิ่งแปลกปลอม หรือสิ่งที่ก่อให้เกิดการ
บาดเจ็บต่อร่างกาย เช่น เมื่อผู้ป่วยที่เป็น
โรคภูมิแพ้ สุดหายใจเอาฝุ่นที่ตนเองแพ้
เข้าไปก็จะเกิดการอักเสบขึ้นที่จมูก หาก
เป็นโรคหอบหืดก็จะอักเสบที่หลอดลม
ทำให้หลอดลมตีบเกิดอาการไอ แน่น
หน้าอก หรือหากตากแดดนานๆ ก็จะมี
อักเสบที่ผิวหนัง



ดังนั้น “ยาปฏิชีวนะ” ไม่มีประโยชน์ต่อ
การอักเสบ เพราะยาปฏิชีวนะคือยาที่มีฤทธิ์
ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ส่วนการอักเสบที่กล่าวมา
ไม่ได้มีสาเหตุจากเชื้อโรค ยาปฏิชีวนะจึง



นพ.พิสนธิ์ จงตระกูล

ไม่ใช่ยาแก้ไอ
และการอักเสบส่วน
ใหญ่ไม่ต้องใช้ยา
ปฏิชีวนะ

อาการเจ็บคอ
เป็นอาการที่พบบ่อย
เมื่อป่วยด้วยโรคติด
เชื้อของทางเดิน
หายใจส่วนบน และ
คนมักซื้อยากินเอง มี
การอักเสบบริเวณลำคอ (คออักเสบ) เนื่องจาก
ร่างกายมีปฏิกิริยาต่อการติดเชื้อ แต่การติดเชื้อ
ที่คอร้อยละ 85 ไม่ได้เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย
แต่เกิดจากเชื้อไวรัส อาทิ ไวรัสโรคหวัด
ไวรัสโรคมือ เท้า ปาก เป็นต้น

ดังนั้น การเจ็บคอ 8 ครั้งใน 10 ครั้ง จึง
ไม่ต้องใช้ยาปฏิชีวนะ เพราะยาปฏิชีวนะไม่
สามารถฆ่าเชื้อไวรัสได้

ยาปฏิชีวนะถือเป็นยาอันตราย หากใช้
เพราะเป็นโรคติดเชื้อแบคทีเรียจะได้รับ
ประโยชน์ แต่หากใช้ยาปฏิชีวนะในโรคที่ไม่
จำเป็น เช่น โรคหวัด เจ็บคอ ทั่วๆ ไป จะไม่
ได้รับประโยชน์ใดๆ แต่กำลังรับความเสี่ยงที่



การทำให้ประชาชนหยุดสับสนในเรื่อง
ยาแก้ไอ ยาปฏิชีวนะ ครู เจ้าหน้าที่
สาธารณสุข เภสัชกร พยาบาล และแพทย์
จึงควรสร้างความเข้าใจใหม่ให้กับสังคม
ด้วยการเลิกเรียกยาปฏิชีวนะว่า ยาแก้ไอ
เพื่อจัดความเข้าใจผิดว่า เมื่อคออักเสบต้อง
กินยาแก้ไอเสบ ทั้งที่คออักเสบส่วนใหญ่
หายได้ด้วยภูมิต้านทานโรคของร่างกาย

สุขภาพดีจะเกิดขึ้น ในทันที หาก
ประชาชนจำข้อความต่อไปนี้ได้ขึ้นใจ

- “ยาปฏิชีวนะไม่ใช่ยาแก้ไอเสบ”
- “คออักเสบส่วนใหญ่ไม่ต้องใช้ยา
ปฏิชีวนะ”
- “ยาปฏิชีวนะเป็นยาอันตราย”